

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 14 päivänä huhtikuuta 2015

368/2015

Laki

rikoslain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2015

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan rikoslain (39/1889) 35 luvun 1 §:n 2 ja 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 2 momentti laissa 769/1990 ja 3 momentti laissa 540/2007,
muutetaan 34 luvun 9 a §, 35 luvun 2 ja 6—8 §, 38 luvun 3 §, 6 §:n 1 momentin loppukappale sekä 7 a, 7 b, 8, 8 a ja 11 §, sellaisina kuin ne ovat, 34 luvun 9 a §, 35 luvun 8 § sekä 38 luvun 7 a, 7 b ja 8 a § laissa 540/2007, 35 luvun 2 § laeissa 769/1990, 17/2003 ja 540/2007, 35 luvun 6 § laissa 441/2011, 35 luvun 7 § laissa 673/2014, 38 luvun 3 § laissa 531/2000, 38 luvun 6 §:n 1 momentin loppukappale ja 8 § laissa 578/1995 ja 38 luvun 11 § laissa 1118/2001, sekä
lisätään 34 lukuun uusi 14 §, 35 lukuun uusi 3 a—3 c ja 9 §, 38 luvun 6 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 578/1995, uusi 3—6 kohta, 38 lukuun uusi 9 a §, 38 luvun 10 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 441/2011, uusi 4 momentti sekä 38 lukuun uusi 13 § seuraavasti:

34 luku

Yleisvaarallisista rikoksista

9 a §

Vaaran aiheuttaminen tietojenkäsittelylle

Joka aiheuttaakseen haittaa tai vahinkoa tietojenkäsittelylle taikka tieto- tai viestintäjärjestelmän toiminnalle tai turvallisuudelle

1) tuo maahan, hankkii käyttöön, valmistaa, myy tai muuten levittää taikka asettaa saataville

a) sellaisen laitteen tai tietokoneohjelman

taikka ohjelmakäskeyjen sarjan, joka on suunniteltu tai muunnettu vaarantamaan tai vahingoittamaan tietojenkäsittelyä tai tieto- tai viestintäjärjestelmän toimintaa taikka murtaamaan tai purkamaan sähköisen viestinnän teknisen suojauksen tai tietojärjestelmän suojauksen, taikka

b) tietojärjestelmän toiselle kuuluvan salasanan, pääsykoodin tai muun vastaavan tiedon taikka

2) levittää tai asettaa saataville ohjeen 1 kohdassa tarkoitetun tietokoneohjelman tai ohjelmakäskeyjen sarjan valmistamiseksi, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa

HE 232/2014
LaVM 29/2014
EV 335/2014

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2013/40/EU (32013L0040); EUVL L 218, 14.8.2013, s. 8

säädettä ankarampaa tai yhtä ankaraa rangaistusta, *vaaran aiheuttamisesta tietojenkäsittelylle* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

14 §

Määritelmät

Mitä 38 luvun 13 §:n 1 momentissa säädetään tietojärjestelmän määritelmästä, sovelletaan myös tämän luvun 9 a ja 9 b §:ään.

35 luku

Vahingonteosta

2 §

Törkeä vahingonteko

Jos vahingonteolla aiheutetaan

- 1) erittäin suurta taloudellista vahinkoa,
- 2) rikoksen uhrille tämän olot huomioon ottaen erityisen tuntuva vahinko tai
- 3) historiallisesti tai sivistyksellisesti erityisen arvokkaalle omaisuudelle huomattavaa vahinkoa

ja vahingonteko on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekeijä on tuomittava *törkeästä vahingonteosta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään neljäksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 a §

Datavahingonteko

Joka toista vahingoittaakseen oikeudettomasti hävittää, turmelee, kätkee, vahingoittaa, muuttaa, saattaa käyttökelttomaksi tai salaa tietovälille talletetun tiedon tai muun tallennuksen taikka tietojärjestelmässä olevan datan, on tuomittava *datavahingonteosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 b §

Törkeä datavahingonteko

Jos datavahingonteossa

1) aiheutetaan erityisen tuntuva haittaa tai taloudellista vahinkoa,

2) rikos tehdään osana 17 luvun 1 a §:n 4 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa,

3) rikos tehdään osana toimintaa, jossa on vaikutettu merkittävään määrään tietojärjestelmiä käyttäen 34 luvun 9 a §:n 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettua laitetta, tietokoneohjelmaa tai ohjelmakäskeyjen sarjaa taikka b alakohdassa tarkoitettua salasanaa, pääsykoodia tai muuta vastaavaa tietoa tai

4) rikos kohdistuu tietojärjestelmään, jonka vahingoittaminen vaarantaisi energiahuollon, yleisen terveydenhuollon, maanpuolustuksen, oikeudenhoidon taikka muun näihin rinnastettavan yhteiskunnan tärkeän toiminnon

ja datavahingonteko on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksentekeijä on tuomittava *törkeästä datavahingonteosta* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

3 c §

Lievä datavahingonteko

Jos datavahingonteko, huomioon ottaen vahingon vähäisyys tai muut rikokseen liittyvät seikat, on kokonaisuutena arvostellen vähäinen, rikoksentekeijä on tuomittava *lievästä datavahingonteosta* sakkoon.

6 §

Syyteoikeus

Jos 1, 3, 3 a tai 3 c §:ssä tarkoitettun rikoksen kohteena on ollut ainoastaan yksityinen omaisuus, syyttäjä saa nostaa syytteen vain, jos asianomistaja ilmoittaa rikoksen syytteeseen pantavaksi.

7 §

Toimenpiteistä luopuminen

Vahingonteosta, datavahingonteosta, lievästä vahingonteosta ja lievästä datavahingonteosta voidaan jättää ilmoitus tekemättä, syyte ajamatta tai rangaistus tuomitsematta,

jos rikoksesta epäilty tai rikoksen tekijä on korvannut vahingon ja vahingonkorvaus har-
kitaan riittäväksi seuraamukseksi.

8 §

Oikeushenkilön rangaistusvastuu

Datavahingontekoon ja törkeään datava-
hingontekoon sovelletaan, mitä oikeushenki-
lön rangaistusvastuusta säädetään.

9 §

Määritelmät

Mitä 38 luvun 13 §:n 1 momentissa sääde-
tään tietojärjestelmän määritelmästä, sovelle-
taan myös tämän luvun 3 a ja 3 b §:ään.

Mitä 38 luvun 13 §:n 2 momentissa sääde-
tään datan määritelmästä, sovelletaan myös
tämän luvun 3 a §:ään.

38 luku

Tieto- ja viestintärikoksista

3 §

Viestintäsalaisuuden loukkaus

Joka oikeudettomasti

1) avaa toiselle osoitetun kirjeen tai muun
suljetun viestin taikka suojauksen murtaen
hankkii tiedon sähköisesti tai muulla vastaa-
valla teknisellä keinolla tallennetusta, ulko-
puoliselta suojatusta viestistä taikka

2) hankkii tiedon televerkossa tai tietojär-
jestelmässä välitettävänä olevan puhelun,
sähkeen, tekstin-, kuvan- tai datasiirron
taikka muun vastaavan televiestin sisällöstä
taikka tällaisen viestin lähettämisestä tai vas-
taanottamisesta,

on tuomittava *viestintäsalaisuuden loukka-
uksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kah-
deksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

6 §

Törkeä tietoliikenteen häirintä

Jos tietoliikenteen häirinnässä

3) rikos tehdään osana toimintaa, jossa on

vaikutettu merkittävään määrään tietojärjes-
telmiä käyttäen 34 luvun 9 a §:n 1 kohdan
a alakohdassa tarkoitettua laitetta, tietokone-
ohjelmaa tai ohjelmakäskyjen sarjaa taikka b
alakohdassa tarkoitettua salasanaa, pääsykoo-
dia tai muuta vastaavaa tietoa,

4) rikos tehdään osana 17 luvun 1 a §:n
4 momentissa tarkoitettua järjestäytyneen ri-
kollisryhmän toimintaa,

5) rikoksella aiheutetaan erityisen tuntuva
haittaa tai taloudellista vahinkoa tai

6) rikos kohdistuu laitteeseen, tietojärjes-
telmään tai viestintään, jonka vahingoittami-
nen vaarantaisi energiahuollon, yleisen ter-
veydenhuollon, maanpuolustuksen, oikeu-
denhoidon taikka muun näihin rinnastettavan
yhteiskunnan tärkeän toiminnon

ja tietoliikenteen häirintä on myös koko-
naisuutena arvostellen törkeä, rikoksentehtäjä
on tuomittava *törkeästä tietoliikenteen häi-
rinnästä* vankeuteen vähintään neljäksi kuu-
kaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

7 a §

Tietojärjestelmän häirintä

Joka aiheuttaakseen toiselle haittaa tai ta-
loudellista vahinkoa dataa syöttämällä, siirtä-
mällä, vahingoittamalla, muuttamalla tai
poistamalla taikka muulla niihin rinnastetta-
valla tavalla oikeudettomasti estää tietojärjes-
telmän toiminnan tai aiheuttaa sille vakavaa
häiriötä, on tuomittava *tietojärjestelmän häi-
rinnästä* sakkoon tai vankeuteen enintään
kahdeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

7 b §

Törkeä tietojärjestelmän häirintä

Jos tietojärjestelmän häirinnässä

1) aiheutetaan erityisen tuntuva haittaa tai
taloudellista vahinkoa,

2) rikos tehdään erityisen suunnitelmalli-
sesti,

3) rikos tehdään osana toimintaa, jossa on
vaikutettu merkittävään määrään tietojärjes-
telmiä käyttäen 34 luvun 9 a §:n 1 kohdan
a alakohdassa tarkoitettua laitetta, tietokone-

ohjelmaa tai ohjelmakäskeyjen sarjaa taikka b alakohdassa tarkoitettua salasanaa, pääsykoodia tai muuta vastaavaa tietoa,

4) rikos tehdään osana 17 luvun 1 a §:n 4 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa tai

5) rikos kohdistuu tietojärjestelmään, jonka vahingoittaminen vaarantaisi energiahuollon, yleisen terveydenhuollon, maanpuolustuksen, oikeudenhoidon taikka muun näihin rinnastettavan yhteiskunnan tärkeän toiminnon

ja tietojärjestelmän häirintä on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksenteikijä on tuomittava *törkeästä tietojärjestelmän häirinnästä* vankeuteen vähintään neljäksi kuukaudeksi ja enintään viideksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

8 §

Tietomurto

Joka käyttämällä hänelle kuulumatonta käyttäjätunnusta taikka turvajärjestelyn muuten murtamalla oikeudettomasti tunkeutuu tietojärjestelmään, jossa sähköisesti tai muulla vastaavalla teknisellä keinolla käsitellään, varastoidaan tai siirretään tietoja tai dataa, taikka sellaisen järjestelmän erikseen suojattuun osaan, on tuomittava *tietomurrosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kahdeksi vuodeksi.

Tietomurrosta tuomitaan myös se, joka tietojärjestelmään tai sen osaan tunkeutumatta

1) teknisen erikoislaitteen avulla tai

2) muuten teknisin keinoin turvajärjestelyn ohittaen, tietojärjestelmän haavoittuvuutta hyväksi käyttäen tai muuten ilmeisen vilpillisin keinoin

oikeudettomasti ottaa selon 1 momentissa tarkoitettussa tietojärjestelmässä olevasta tiedosta tai datasta.

Yritys on rangaistava.

Tätä pykälää sovelletaan ainoastaan tekkoon, josta ei ole muualla laissa säädetty ankarampaa tai yhtä ankaraa rangaistusta.

8 a §

Törkeä tietomurto

Jos tietomurto tehdään

1) osana 17 luvun 1 a §:n 4 momentissa tarkoitettun järjestäytyneen rikollisryhmän toimintaa tai

2) erityisen suunnitelmallisesti

ja tietomurto on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä, rikoksenteikijä on tuomittava *törkeästä tietomurrosta* sakkoon tai vankeuteen enintään kolmeksi vuodeksi.

Yritys on rangaistava.

9 a §

Identiteettivarkaus

Joka erehdyttääkseen kolmatta osapuolta oikeudettomasti käyttää toisen henkilötietoja, tunnistamistietoja tai muuta vastaavaa yksilöllivää tietoa ja siten aiheuttaa taloudellista vahinkoa tai vähäistä suurempaa haittaa sille, jota tieto koskee, on tuomittava *identiteettivarkaudesta* sakkoon.

10 §

Syyteoikeus

Syyttäjä saa nostaa syytteen identiteettivarkaudesta vain, jos asianomistaja ilmoittaa rikoksen syyteeseen pantavaksi.

11 §

Menettämisseuraamus

Edellä 8 b §:ssä tarkoitettu suojauksen purkujärjestelmä on tuomittava valtiolle menetyksi.

13 §

Määritelmät

Sovellettaessa 3, 6, 7 a, 7 b ja 8 §:ää tietojärjestelmällä tarkoitetaan myös tietojärjestelmiin kohdistuvista hyökkäyksistä ja neuvoston puitepäätöksen 2005/222/YOS korvaamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/40/EU, jäljempänä *tietoverkkorikosit*, 2 artiklan a kohdassa tarkoitettua:

1) laitetta tai toisiinsa kytkettyjä tai liitet-

tyjä laitteita, joista yksi tai useampi on ohjelmoitu automaattista tietojenkäsittelyä varten; sekä

2) dataa, jota kyseisessä laitteessa tai toisiinsa kytketyissä tai liitetyissä laitteissa varastoidaan, käsitellään, haetaan tai välitetään sen tai niiden toimintaa, käyttöä, suojausta tai huoltoa varten.

Sovellettaessa 3, 7 a ja 8 §:ää datalla tarkoitetaan myös tietoverkkorikosdirektiivin

2 artiklan b kohdassa tarkoitettua:

1) sellaisessa muodossa olevien tosiseikkojen, tietojen tai käsitteiden esitystä, että se soveltuu käsiteltäväksi tietojärjestelmässä; sekä

2) ohjelmaa, jonka avulla tietojärjestelmä pystyy suorittamaan jonkin toiminnon.

Tämä laki tulee voimaan 4 päivänä syyskuuta 2015.

Helsingissä 10 päivänä huhtikuuta 2015

Tasavallan Presidentti

SAULI NIINISTÖ

Oikeusministeri *Anna-Maja Henriksson*